

rolnicze abc

Odmiany zalecane w województwie warmińsko-mazurskim

Zboża jare na sezon 2012

Fot. Anna Uranowska

Istotnym elementem produkcji roślinnej, dzięki któremu można podnieść plon oraz parametry jakościowe ziarna jest właściwy dobór uprawianych odmian. Wartość gospodarcza poszczególnych odmian zboża wyznaczana jest przez wiele cech i właściwości – jak wielkość i jakość plonu. O wyborze odmiany decyduje również jej przeznaczenie, bo inne przecież mamy oczekiwania od odmian na cele młynarsko-piekarskie czy browarne, a inne na cele paszowe.

Małgorzata Gazda
COBORU SDOO
we Wróćkowie
rolniczeabc@rolniczeabc.pl

Wskaźniki wartości technologicznej odmian charakteryzują się naturalną, dość znaczną zmiennością, wywołaną przez środowisko przyrodniczo-rolnicze. Są one informacją o potencjale jakości, a nie bezwarunkową gwarancją uzyskania surowca o pożądanych parametrach. Dobra jakość ziarna może ujawnić się w pełni przy zastosowaniu poprawnej agrotechniki, a zwłaszcza przy odpowiednim poziomie nawożenia azotowego. Odpowiednio wysokiego dla pszenicy jakościowej, a niskiego dla jęczmienia browarnego.

Stała, obiektywna kontrola odmian

Szeroka oferta odmian w Krajowym Rejestrze (KR) daje rolnikowi możliwość doboru odmiany najbardziej odpowiedniej do uprawy w konkretnych warunkach gospodarowania. Stały dopływ nowych odmian nakłada na doświadczalnictwo odmianowe potrzebę weryfikowania ich wartości gospodarczej, aby w rozwiniętym rolnictwie, wyeliminować do minimum ryzyko upowszechnienia odmian niegwarantujących wysokich efektów produkcyjnych i ekonomicznych. Badania Porejestrowego Do-

świadczalnictwa Odmianowego i Rolniczego (PDOiR) są nie tylko obiektywne, ale dostarczają również szerokiej wiedzy o odmianach i są pomocne rolnikom w wyborze odpowiedniej odmiany do wysiewu w swoim gospodarstwie. PDOiR jest systemem doświadczalnym obejmującym swym zakresem nie tylko doświadczenia odmianowe, ale również odmianowo-agrotechniczne i inne niezbędne do praktyki rolniczej.

Browarne, pastewne, elitarne i chlebowe

Wojewódzki Zespół Porejestrowego Doświadczalnictwa Odmianowego i Rolniczego po szczegółowej analizie wyników prowadzonych doświadczeń w ramach PDOiR, na posiedzeniu w pierwszej dekadzie lutego ustalił Listę Zalecanych Odmian (LZO). Wybrane do uprawy na obszarze województwa warmińsko-mazurskiego na sezon wegetacyjny 2012 odmiany, wykazały się wysokim plonowaniem w ostatnim roku badań oraz wysokim i stabilnym plonowaniem w minionym trzyleciu. Okazały się również wartościowe i najbardziej dostosowane do naszych lokalnych warunków gospodarowania. Wśród odmian owsa pierwszy raz na LZO pojawiła się nieoplewiona odmiana Siwek, pozostałe są to odmia-

ny oplewione o żółtym zabarwieniu łuski. Na liście LZO znalazło się siedem odmian jęczmienia jarego w tym cztery odmiany jęczmienia typu browarnego: Blask, Conchita,

Wśród zalecanych odmian owsa pierwszy raz pojawiła się nieoplewiona odmiana Siwek

KWS Aliciana i Victoriana oraz trzy odmiany typu pastewnego: Mercada, Skald i Suweren. Po raz pierwszy na LZO znalazły się odmiany jęczmienia jarego tj. KWS Aliciana, Skald i Suweren. Od-

miany pszenicy jarej znajdujące się na LZO można podzielić na trzy grupy: elitarne (E) – Bombona; jakościowe (A) – Hewilla, Kandela, Katoda, Łagwa, Ostka Smolicka, Tybalt oraz chlebowe (B) – Trappe i Zadra. Pierwszy raz na Liście Zalecanej wśród odmian pszenicy jarej są odmiany Hewilla, Kandela oraz Ostka Smolicka.

W poszukiwaniu wysokiej plenności oraz korzystnych rolniczych i użytkowych cech odmian paszowych, czy szukając właściwości przerobowych i technologicznych ziarna o przeznaczeniu piekarniczym warto zajrzeć na stronę www.sdoowroco.pl. Tam zamieszczono szczegółowe wyniki zalecanych odmian.

Lista Zalecanych Odmian (LZO) do uprawy na obszarze województwa warmińsko-mazurskiego w sezonie wegetacyjnym 2012

Lp.	Owies	Jęczmień jary	Pszenica jara
1.	Bingo	Blask	Bombona
2.	Furman	Conchita	Hewilla
3.	Krezus	KWS Aliciana	Kandela
4.	Pogon	Mercada	Katoda
5.	Zuch	Skald	Łagwa
6.	Siwek	Suweren	Ostka
7.		Victoriana	Trappe
8.			Tybalt
9.			Zadra

Owies – ważniejsze cechy rolniczo-użytkowe

Odmiana	Plon ziarna (dt/ha) 2010-2011	Udział łuski (%)	Masa 1000 ziaren (g)
Bingo	73,7	24,2	44,1
Furman	72,9	30,3	37,7
Krezus	76,7	28,8	40,6
Pogon	73,7	28,0	42,5
Zuch	74,4	26,2	41,0
Siwek	55,6	3,0	29,3

Pszenica jara – ważniejsze cechy rolniczo-użytkowe

Odmiana	Grupa technologiczna	Plon ziarna a ₁ (dt/ha) 2010-2011	Plon ziarna a ₂ (dt/ha) 2010-2011	Masa 1000 ziaren (g)
Bombona	E	64,6	77,3	39,4
Hewilla	A	65,3	78,8	41,1
Kandela	A	67,9	76,5	42,1
Katoda	A	67,3	80,4	40,6
Łagwa	A	69,2	76,5	44,4
Ostka Smolicka	A	62,0	78,8	39,0
Trappe	B	63,3	75,0	34,9
Tybalt	A	68,6	78,8	39,9
Zadra	B	62,7	73,4	39,6

Ważniejsze cechy rolnicze dla odmian z LZO (jako średnie wyniki) pochodzą z kilku doświadczeń. W ramach PDOiR (za wyjątkiem owsa) doświadczenia prowadzone były na dwóch poziomach agrotechniki: a₁ – przeciętny poziom agrotechniki (bez ochrony) a₂ – wysoki poziom agrotechniki (zwiększone w stosunku do a₁ o 40 kg/ha nawożenie azotowe, dolistne preparaty wieloskładnikowe, ochrona przed wyleganiem i chorobami).

Jęczmień jary – ważniejsze cechy rolniczo-użytkowe

Odmiana	Wartość browarna	Plon ziarna a ₁ (dt/ha) 2010-2011	Plon ziarna a ₂ (dt/ha) 2010-2011	Masa 1000 ziaren (g)
typ browarny				
Blask	5,55	71,7	78,8	47,2
Conchita	6,70	72,4	82,9	49,2
KWS Aliciana	7,05	76,1	82,9	53,7
Victoriana	6,20	74,6	83,7	50,2
typ pastewny				
Mercada	-	72,4	79,6	53,4
Skald	-	73,2	83,7	51,3
Suweren	-	75,4	83,7	48,6

Wsparcie bezpośrednie — nabór od 15 marca

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa od 15 marca po raz dziewiąty rozpocznie przyjmowanie wniosków o przyznanie płatności bezpośrednich. – Jak co roku pracownicy Warmińsko-Mazurskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Olsztynie służą będą pomocą rolnikom w wypełnianiu wniosków – zapewnia Rafał Sobolewski, kierownik Działu Ekonomiki w WMODR w Olsztynie.

Na jednym formularzu wniosku rolnicy mogą ubiegać się o przyznanie wielu rodzajów płatności:

- jednolitej płatności obszarowej,
- uzupełniającej płatności obszarowej do grupy upraw podstawowych,
- płatności uzupełniającej do powierzchni upraw roślin przeznaczonych na paszę, uprawianych na trwałych użytkach zielonych – płatności zwierzęcej,
- płatności uzupełniającej do powierzchni uprawy chmielu, niezwiązanej z produkcją,
- specjalnej płatności obszarowej do powierzchni upraw roślin strączkowych i motylkowatych drobnonasiennych,
- oddzielnej płatności z tytułu owoców i warzyw – płatność do pomidorów,
- oddzielnej płatności z tytułu owoców miękkich,
- płatności cukrowej,
- o wsparcie specjalne – płatność do krów,
- o wsparcie specjalne – płatność do owiec,
- o wsparcie specjalne do surowca tytoniowego – płatność do tytoniu,
- płatności uzupełniającej dla producentów surowca tytoniowego – płatność niezwiązana do tytoniu,
- płatności uzupełniającej w zakresie produkcji ziemniaka skrobiowego – płatność niezwiązana do skrobi,
- płatności rolnośrodowiskowej – PROW na lata 2007-2013,
- pomoc finansową z tytułu wspierania gospodarowania na obszarach górskich i innych obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania – ONW.

Spersonalizowane wnioski
ARiMR wysłała do wszystkich rolników, którzy ubiegali się

o płatności bezpośrednie i rolnośrodowiskowe w roku ubiegłym wnioski spersonalizowane wraz z załącznikami graficznymi. Natomiast rolnicy, którzy występują po raz pierwszy o przyznanie takich płatności, mogą uzyskać formularz wniosku w biurze powiatowym Agencji, bądź pobrać taki formularz ze strony internetowej www.arimr.gov.pl.

Tegoroczne zmiany

W br. wprowadzono nowy rodzaj płatności w ramach wsparcia specjalnego – płatność do surowca tytoniowego. Płatność do tytoniu obejmuje grupy odmian tytoniu typu Virginia, Burley i grupy odmian należące do tytoni ciemnych. Od tego roku płatności, które do tej pory były realizowane przez Agencję Rynku Rolnego a więc płatność uzupełniająca dla producentów surowca tytoniowego – płatność niezwiązana do tytoniu oraz płatność uzupełniająca w zakresie produkcji ziemniaka skrobiowego – płatność niezwiązana do skrobi będą przyznawane przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Zmieniły się także zasady przyznawania płatności do owoców miękkich. Płatność ta przysługuje rolnikowi, który spełnia warunki do przyznawania jednolitej płatności obszarowej, do powierzchni uprawy truskawek lub malin, do których została przyznana przejściowa płatność do owoców miękkich w 2008 r.

Złożyć do 15 maja

Wypełniony i podpisany wniosek wraz z materiałem graficznym i innymi niezbędnymi załącznikami należy składać w terminie od 15 marca do 15 maja br. Jeśli wniosek złożony zostanie po tym terminie, ale nie później niż do dnia 11 czerwca, za każdy dzień roboczy opóźnienia stosowane będą zmniejszenia należnej rolnikowi kwoty płatności o 1 proc. Zmiany do wniosku można składać także później aż do 11 czerwca lecz wtedy, za każdy dzień roboczy opóźnienia stosowane będą zmniejszenia należnej rolnikowi kwoty płatności o 1 proc.

RYNKI ROLNE

Zmiany w skupie żywca

W skupie od początku roku można zaobserwować lekki wzrost cen zbóż konsumpcyjnych i paszowych. Niekorzystna sytuacja sprzed miesiąca w skupie mięsa wieprzowego została przełamana, a utrzymujący się stały wzrost cen mięsa wołowego zatrzymał się. Ciągłe jednak ceny uzyskiwane za wołowinę są wyższe niż rok temu, a ceny wieprzowiny zbyt niskie by można było mówić o opłacalności produkcji trzody chlewnej.

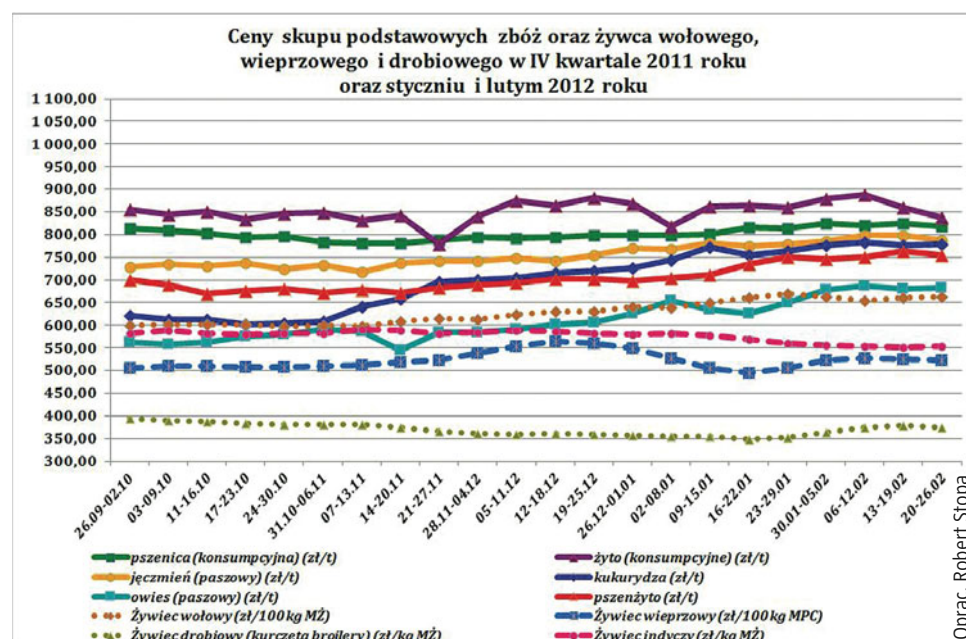
Robert Stopa, WMODR
rolniczeabc@rolniczeabc.pl

Średnia cena płacona za pszenicę konsumpcyjną wg Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej, po wahanach cenowych utrzymujących się na przestrzeni miesiąca w zakresie od 814 do 824 zł/t, zatrzymała się na koniec lutego na poziomie 819,00 zł/t. Cena żyta konsumpcyjnego natomiast po wzroście do wartości 889,00 zł/t (notowania z 12.02), na koniec lutego spadła do poziomu 837,00 zł/t. W zestawieniu z końcem poprzedniego miesiąca przedstawione ceny były o 0,61 proc. wyższe u pszenicy i o 2,67 proc. niższe w przypadku żyta. W porównaniu do roku ubiegłego ceny te były jednak niższe o 14,06 proc. w przypadku pszenicy konsumpcyjnej i porównywalnie wyższe o 0,36 proc. w przypadku żyta konsumpcyjnego.

Ceny zbóż w skupie lekko w górę

Również w notowaniach cen skupu zbóż paszowych nastąpił dalszy wzrost ich wartości. W ciągu ostatniego miesiąca średnie ceny skupu kukurydzy wzrosły z poziomu 764 do 779,00 zł/t, co stanowi wzrost o 1,96 proc. Cena ta jest jednak o 14,58 proc. niższa od notowanej rok wcześniej. W przypadku jęczmienia paszowego wzrost średniej ceny w skupie z 778 do 788,00 zł/t oznaczał przyrost o 1,29 proc. w okresie miesiąca, jednak w porównaniu do końca lutego roku 2011 ziarno tego zboża było tańsze o 0,76 proc. Największy wzrost cen w skupie zbóż paszowych zanotowano w obrocie owsem. Uzyskana na koniec lutego cena 683,00 zł/t była wyższa od zanotowanej przed miesiącem o 5,24 proc., natomiast porównanie do analogicznego okresu roku 2011 wykazało wzrost o 5,89 proc.

Na rynkach światowych obrotu zbożami odnotowano niewielki spadek cen zbóż paszowych natomiast w obrocie zbożami konsumpcyjnymi na rynkach USA i Ukrainy panowała stabilizacja. Wzrostową tendencję cen zaobserwowano we Francji, Niemczech i w Argentynie.

Wieprzowina droższa

W okresie ostatniego miesiąca zmieniły się tendencje cenowe w skupie żywca wołowego i wieprzowego. Poprawiły się notowania w skupie żywca wieprzowego. Uzyskiwane w ostatnim miesiącu ceny za żywca wieprzowego cechował nagły wzrost z 5,05 do 5,27 zł/kg masy cieplej poubojowej. Ostatecznie cena ustabilizowała się na poziomie 5,22 zł/kg masy cieplej poubojowej. Wzrost ceny w skali miesiąca wyniósł więc 3,37 proc., natomiast w skali roku jest to cena wyższa o 27,94 proc.

Z kolei notowania cenowe w skupie żywca wołowego w okresie ostatniego miesiąca ulegały niewielkiemu spadkowi z poziomu 6,70 zł/kg do 6,63 zł/kg wagi żywej. Jest to spadek o 1,04 proc. w skali miesiąca. Osiągnięta na koniec lutego cena wołowiny jest jednocześnie o 28,24 proc. wyższa niż w tym samym okresie roku 2011 (5,17 zł/kg wagi żywej).

Trwa ciągły spadek wartości średniej ceny skupu żywca in-

dyczego. W okresie ostatniego miesiąca spadła ona z poziomu 5,61 do 5,55 zł/kg wagi żywej, co oznacza spadek o kolejne 1,07 proc. W porównaniu do analogicznego okresu roku poprzedniego cena ta była jednak wyższa o 9,47 proc. W skupie żywca drobiowego w lutym br. odnotowano poważny wzrost notowań cenowych. Cena skupu kurcząt brojlerów z poziomu 3,55 zł/kg wagi żywej wzrosła do wartości 3,74 zł/kg. Była to zatem cena o 6,25 proc. wyższa niż przed miesiącem i o 2,47 proc. wyższa niż notowana w analogicznym okresie poprzedniego roku.

Podobne jak w Polsce tendencje w obrocie żywcem można było zaobserwować na rynkach światowych.

Wahania na rynku artykułów mleczarskich

Także w okresie lutego br. zarówno w Polsce jak i na europejskich rynkach produktów mleczarskich utrzymywała się tendencja spadkowa cen w obrocie tłuszczem mlecznym

i mlekiem w proszku. W przypadku obrotu masłem konfekcjonowanym cena zmalała z 15,92 zł/kg na koniec stycznia do 15,43 zł/kg w notowaniach na koniec lutego. Cena masła oferowanego w blokach w tym samym okresie z 14,89 spadła do 12,89 zł/kg. Było to odpowiednio o 3,08 proc. i 9,54 proc. mniej niż przed miesiącem. W odniesieniu do analogicznego okresu sprzed roku cena na masło konfekcjonowane wzrosła o 1,92 proc., a na masło w blokach spadła o 12,91 proc.

Ceny oferowane na rynku za mleko w proszku również uległy dalszemu obniżeniu. Za kg mleka pełnego w proszku na koniec stycznia oferowano 12,33 zł, a więc o 1,20 proc. mniej niż miesiąc wcześniej, natomiast za mleko odtłuszczone w proszku na koniec lutego płacono 9,34 zł/kg, a więc aż o 4,30 proc. mniej niż przed miesiącem. W porównaniu do końca lutego 2011 roku mleko pełne kosztowało o 0,32 proc. mniej, a odtłuszczone o 0,21 proc. więcej niż rok temu.

ŚREDNIE CENY TARGOWISKOWE (w zł) na dzień 26.02.2012 r.

Źródło: WMODR

Targowisko/to war	Pszenica (dt)	Jęczmień (dt)	Pszenżyto (dt)	Ziemniaki (dt)	Jaja (szt.)	Prosięta (para)
Biskupiec	-	-	-	55 - 85	0,35 - 0,55	-
Elbląg	-	-	-	40 - 50	0,42 - 0,52	-
Elk	100	-	-	60 - 70	0,50 - 0,70	-
Giżycko	-	-	-	-	0,32 - 0,70	-
Olecko	-	-	-	55 - 65	0,55 - 0,60	330
Orneta	78	-	-	80	0,55	-
Pisz	100	-	-	60	0,55	-
Szczytno	-	-	-	70	0,55	-
GUS	87,11	83,45	78,56	62,33	-	316,52

REKLAMA

W-M ODR
Warmińsko-Mazurski
Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Olsztynie
ul. Jagiellońska 91, 10-356 Olsztyn
tel. 089 526 44 39, 089 526 82 29
tel./fax 089 535 76 84
e-mail: sekretariat@w-modr.pl, www.w-modr.pl

Oddział w Olecku
ul. Kolejowa 31, 19-400 Olecko
tel./fax 087 520 30 31, 087 520 30 32
e-mail: olecko.sekretariat@w-modr.pl

Nowy zawód dla rolnika

Kryzys to w ostatnim czasie słowo odmiennie przez wszystkie przypadki. Nietrudno zauważyć, że zmiany faktycznie postępują w tym kierunku. Rolnictwo szczególnie narażone jest na wahania, ponieważ wykorzystuje surowce, których ceny systematycznie idą w górę. Olej napędowy, gaz, energia elektryczna stale drożeją. W obliczu ciągle zmieniającej się sytuacji na rynku, trudno przewidzieć, jaki scenariusz pisany jest polskiej wsi.

Obecnie, choć do powtórki z 2008 roku, kiedy potężny, światowy kryzys finansowy dał się mocno we znaki, jeszcze daleko, wielu rolników i tak uważa, że od miesięcy mamy do czynienia z drastycznym spadkiem opłacalności uprawy roli czy też hodowli zwierząt, a więc ogólnie rzecz biorąc – z dużymi trudnościami w środowisku rolniczym. W takich okolicznościach, warto znaleźć alternatywę dla prowadzonej działalności rolniczej i gdy dojdzie do sytuacji podbramkowej mieć w zanadru inny sposób na zarabianie i zapewnienie sobie utrzymania. – Szkolenia zawodowe to sposób na stabilną przyszłość, gwarantują zdobycie nowego zawodu, dającego możliwość spokojnego odejścia z coraz mniej intratnego rolnictwa, a jednocześnie, pomimo ciąglego wzrostu bezrobocia w naszym regionie, stwarzającego znacznie większą szansę na znalezienie zatrudnienia – mówi Andrzej Bober, współwłaściciel Ośrodka Kształcenia Zawodowego Faktor w Olsztynie.

W jakie zawody celować, by znaleźć swoje miejsce na rynku pracy? Warto wybierać te deficytowe, czyli takie, na które jest zapotrzebowanie i stale tworzone są dla nich nowe etaty. Rozumiejąc sytuację osób poszukujących przyszłościowego zatrudnienia, wszystkie ośrodki kształcenia dostosowują swoją ofertę do wymagań rynku. Bezpłatne szkolenia

zawodowe, jakie proponuje Faktor, obejmują przygotowanie na stanowiska Pracownika ochrony fizycznej I stopnia lub Opiekuna osób starszych i niepełnosprawnych z umiejętnościami wykonywania masażu klasycznego. Chętni do podniesienia swoich kwalifikacji są zwolnieni z opłat za naukę, ponieważ kursy współfinansowane są ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013, Działanie 8.1 Rozwój pracowników i przedsiębiorstw w regionie oraz z budżetu państwa. Aby zlikwidować wszystkie przeszkody w dostępie do nauki, kursanci mogą liczyć także na zwrot kosztów dojazdów oraz kosztów niezbędnych badań lekarskich.

Szkolenia kierowane są przede wszystkim do grup osób szczególnie narażonych na wykluczenie z życia zawodowego, czyli młodych rolników w wieku od 18 do 24 lat oraz do starszych – powyżej 50 roku życia. – Wszystkie kursy prowadzone są zarówno dla kobiet, jak i mężczyzn. Zależy nam na przełamaniu stereotypów związanych z „męskimi” i „damskimi” zawodami – zachęca Andrzej Bober. Jakie warunki trzeba spełniać, by znaleźć się w gronie osób, które świadomie kształtują swoją przyszłość? Istnieją tylko dwa kryteria. Po pierwsze należy posiadać status rolnika bądź domownika rolnika, a więc mieć ubezpieczenie w KRUS. Po drugie niezbędne jest zameldowanie stałe lub czasowe na terenie wsi lub miasta liczącego do 25 tysięcy mieszkańców z obszaru województwa warmińsko-mazurskiego.

Program kursów rusza już w marcu 2012 roku i potrwa cały rok – do marca 2013 roku. W tym czasie odbędzie się kilka cykli szkoleń, z których każdy potrwa ok. 3 miesięcy. Oprac. Dominika Studniak

SKRÓTEM

WAKACYJNE TURNUSY REHABILITACYJNE DLA DZIECI ROLNIKÓW

Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Oddział Regionalny w Olsztynie zaprasza na turnusy rehabilitacyjne zorganizowane dla dzieci urodzonych pomiędzy 1997 a 2005 rokiem, których przynajmniej jedno z rodziców lub prawnych opiekunów jest uprawnione do świadczeń z KRUS. Pierwszeństwo mają dzieci, na które

przysługuje zasiłek pielęgnacyjny. Wskazaniem do pobytu dzieci na turnusach są wady postawy, choroby układu ruchu lub układu oddechowego. Turnusy trwają 21 dni i odbywają się w okresie wakacji. Wypełnione wnioski przyjmowane będą do 30 kwietnia br. Szczegółowe informacje i wyjaśnienia dotyczące sposobu wypełniania wniosku o skierowanie dziecka na turnus rehabilitacyjny, można uzyskać na stronie internetowej www.krus.gov.pl.

LOKALNE GRUPY DZIAŁANIA PRZYJMUJĄ WNIOSKI

Trwają nabory wniosków w Lokalnych Grupach Działania. Dofinansowanie będzie przyznawane na operacje, w których planowane inwestycje, poza spełnieniem ogólnych warunków obowiązujących w tych działaniach, będą zgodne z kryteriami zapisanymi w lokalnej strategii rozwoju (LSR) opracowanej przez daną LGD. W okresie od 5 do 30 marca, Fundacja LGD „Partnerstwo dla Warmii” przyjmuje wnioski w ramach działań: „Tworzenie i rozwój mikroprzedsię-

biorstw”, „Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej”, „Małe projekty” oraz „Odnowa i rozwój wsi”. Od 26 marca do 20 kwietnia na wnioski z takich samych działań czeka LGD „Barcja”. Ostatnią LGD, która ogłosiła nabór jest Związek Stowarzyszeń Na Rzecz Rozwoju Gmin Północnego Obszaru Wielkich Jezior Mazurskich (LGD 9). W terminie od 2 do 30 kwietnia można ubiegać się o środki na „Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw” oraz „Małe projekty”. Więcej informacji na www.sporol.warmia.mazury.pl

REKLAMA

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPOJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

PROJEKT UNIJNY

„Profesjonalna ochrona osób i mienia, bezpieczeństwo imprez masowych szansą dla kobiet i mężczyzn odchodzących z rolnictwa”

Ośrodek Kształcenia Zawodowego FAKTOR w Olsztynie zaprasza na

BEZPŁATNE KURSY

„Pracownik ochrony fizycznej I stopnia”

dla rolników ubezpieczonych w KRUS lub ich domowników

szczególnie zapraszamy osoby w wieku 24 lat, powyżej 50 roku życia oraz kobiety.

Uzyskanie zaświadczenia ukończenia kursu umożliwia przystąpienie do egzaminu państwowego i uzyskanie licencji pracownika ochrony I stopnia

Uczestnikom szkolenia zapewniamy:

- materiały dydaktyczne • badania lekarskie • zwrot kosztów dojazdu

tel.: 89 534 67 50, kom. 604 291 964

Szczegółowych informacji udziela
Biuro Projektu w Olsztynie
Ośrodek Kształcenia Zawodowego Faktor ul. K. S. Wyszyńskiego 15
szkolenia@okzfaktor.pl www.okzfaktor.pl

Projekt jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego oraz budżetu państwa w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013

Priorytet VIII Regionalne Kadry Gospodarki

Działanie 8.1 Rozwój pracowników i przedsiębiorstw w regionie

Poddziałanie 8.1.2 Wsparcie procesów adaptacyjnych i modernizacyjnych w regionie

Projekt jest realizowany w ramach umowy podpisanej z Wojewódzkim Urzędem Pracy w Olsztynie

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPOJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

PROJEKT UNIJNY

„Zmień swoją rolę i pomóż także innym”

Ośrodek Kształcenia Zawodowego FAKTOR w Olsztynie zaprasza na

BEZPŁATNE KURSY

„Opiekun osób starszych i niepełnosprawnych z umiejętnością wykonywania masażu klasycznego”

dla rolników ubezpieczonych w KRUS lub ich domowników, szczególnie zapraszamy osoby w wieku 18-24 lata, powyżej 50 roku życia oraz mężczyzn.

Ukończenie kursu gwarantuje nabycie umiejętności: Profesjonalnej opieki nad osobami starszymi i niepełnosprawnymi

Wykonywania masażu klasycznego

Uczestnikom szkolenia zapewniamy:

- materiały dydaktyczne • badania lekarskie • zwrot kosztów dojazdu

Zajęcia teoretyczne i praktyczne odbywać się będą średnio 4 razy w tygodniu (także w soboty i niedziele)

tel. 89 534 67 50, kom. 604 234 932

Szczegółowych informacji udziela
Biuro Projektu w Olsztynie
Ośrodek Kształcenia Zawodowego Faktor ul. K. S. Wyszyńskiego 15
szkolenia@okzfaktor.pl www.okzfaktor.pl

Projekt jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego oraz budżetu państwa w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013

Priorytet VIII Regionalne Kadry Gospodarki

Działanie 8.1 Rozwój pracowników i przedsiębiorstw w regionie

Poddziałanie 8.1.2 Wsparcie procesów adaptacyjnych i modernizacyjnych w regionie

Projekt jest realizowany w ramach umowy podpisanej z Wojewódzkim Urzędem Pracy w Olsztynie

DRZWI OTWARTE 6.04.2012

odwiedź nas w naszej siedzibie w Pasłęku!

ZAPRASZAMY

Maszyny John Deere do 1 € dopłata do 40 gr

KURS PROMOCYJNY • WYSOKIE RABATY • UPUSTY

AGROSERWIS PASŁĘK

www.agroserwis-paslek.pl

14-400 Pasłęk, ul. Boh. Westerplatte 55a

tel. +48 55/248-10-64,65

Oddział: Sędławki 1 11-200 Bartoszyce tel. 89/762-08-30

MASZYNA jest tak dobra jak jej serwis

JOHN DEERE Kverneland VÅDERSTAD MANITOU MUSTANG JOSKIN MICHELIN FUCHS

Mączniak prawdziwy
zbóż i traw

Fot. Tomasz P. Kurowski

Tomasz P. Kurowski, UWM
rolniczeabc@rolniczeabc.pl

W zachodniej i centralnej Polsce złą sytuację ozimin pogłębił całkowity brak okrywy śnieżnej. W rejonie Polski wschodniej okrywa śnieżna wystąpiła i chociaż nie była zbyt obfita, to jednak korzystnie wpłynęła na zimowanie roślin. Przy braku śniegu i długo utrzymującej się temperaturze dla jęczmienia ozimego rzędu minus 15-20°C i minus 20-25°C dla pszenicy ozimej i rzepaku ozimego, pojawiło się całkowite zamieranie roślin na polach. Brak okrywy śnieżnej dotknął szczególnie Polskę zachodnią i centralną, gdzie dodatkowo uprawia się od-

miany o mniejszej zimotrwałości niż w Polsce wschodniej, co pogłębiło tam zły stan plantacji po zimie. Wiele upraw zwłaszcza na zachód od Wisły trzeba będzie zaorać i przesiał zbożami jarymi, a z nabyciem materiału siewnego mogą być problemy.

Niekorzystne różnice temperatur

W rejonie Warmii i Mazur po szybkim stopieniu śniegu rośliny były w dobrej kondycji. Jednak po okresie ocieplenia, przez ostatnie dwa tygodnie występowały bardzo duża różnica temperatur między dniem i nocą. W efekcie pogorszył się stan przezimowania zbóż i rzepaku. Rośliny

utraciły swój zielony kolor i stały się bardziej szare.

Jesienny atak kiły kapusty

Na stan plantacji w chwili obecnej, oprócz niekorzystnych warunków atmosferycznych panujących w okresie zimy i na przedwiośniu, nakłada się stan upraw przed nadejściem zimy.

Jesienią rzepak ozimy na terenie całego kraju został bardzo silnie zaatakowany przez patogen powodujący kiłę kapusty. Ten pierwotniak, o nazwie *Plasmodiophora brassicae*, znalazł bardzo dobre warunki do rozwoju zaraz po siewie rzepaku. Bardzo mokry lipiec i stosunkowo dużo opadów w sierpniu

Groźna kiła kapusty i mączniak prawdziwy

Zboża i rzepak

Zima, która właśnie się kończy, nie trwała zbyt długo. Jesienią i na początku zimy utrzymywała się stosunkowo wysoka temperatura. Dopiero w pierwszych dniach lutego nadeszły mrozy. Niestety bardzo silne. Temperatura spadła do minus 25-30°C i taki mróz utrzymywał się niemal na terenie całego kraju przez około dwa tygodnie. Tak niska temperatura wpłynęła bardzo niekorzystnie na stan zimujących roślin uprawnych.

ubiegłego roku sprzyjały porażaniu korzeni rzepaku. *P. brassicae* jest organizmem, który może przeżyć w glebie do siedmiu lat. Spoczywa w niej w formie zarodni przetrwalnikowych, a po skielkowaniu w pobliżu nasion roślin kapustowatych budzi się do życia. To wydzieliny korzeniowe tych właśnie roślin oddziałują na patogen. Ponieważ coraz częściej uprawiamy rzepak i jako międzyplony wysiewamy gorczycę białą, to w łanach zbóż lub innych roślin uprawnych często pojawiają się chwasty z rodziny kapustowatych. Dlatego od ponad 10 lat mamy do czynienia ze wzrostem zagrożenia tą chorobą. We wnętrzu za-

rodni przetrwalnikowych, po stymulacji przez związki wydzielane przez korzenie roślin kapustowatych, tworzy się do 300 zarodników pływających. Zarodniki te mają po dwie wici i przy ich pomocy, kierując się tzw. „węchem chemicznym” przemieszczając się do korzeni roślin kapustowatych i do nich wnikają. Na korzeniach powstają różnej wielkości narośla, a roślina słabo pobiera wodę i składniki pokarmowe.

Pozorny niedobór fosforu

W ubiegłym roku, po okresie sprzyjającym kiełkowaniu rzepaku ozimego nastąpił okres suszy. Rośliny rozwija-

ły się słabo, a jesienią na liściach można było obserwować fioletowe przebarwienia, świadczące o niedoborze fosforu. Był to jednak niedobór pozorny, spowodowany uszkodzeniem systemu korzeniowego przez kiłę kapusty. Takie właśnie objawy obserwowałem ostatniej jesieni na terenie prawie całego kraju. Występowały one nie tylko na rzepaku ozimym, ale również na gorczycy białej i chwastach z rodziny kapustowatych (tasznik pospolity, tobołki polne, i in.). Rośliny porażone przez *P. brassicae* gorzej zimują i stosunkowo często wypadają. Do strat spowodowanych niekorzyst-

Prognozy występowania szkodników i chorób w rzepaku

Beata Wielkopolań,
Andrzej Bandyk, IOR-PIB
rolniczeabc@rolniczeabc.pl

Ocenę stanu plantacji rzepaku można dokonać w kilka dni po ruszeniu wegetacji. Rzepak dobrze przezimował, gdy między zasychającymi jesiennymi liśćmi widać małe zdrowe, sercowate liście i szyjka korzeniowa, korzeń główny i korzenie boczne są zdrowe. Jeśli rzepak uległ częściowemu uszkodzeniu należy poczekać z podjęciem decyzji o zaoraniu plantacji, do momentu, w którym będzie można stwierdzić, w jakim stopniu następuje regeneracja roślin.

Brak szans na regenerację mają rośliny z uszkodzonym korzeniem palowym. Widać to, gdy skórka wraz z warstwą korka oddziela się od rdzenia. Rośliny te zginą mimo zdrowych liści.

Oprócz niekorzystnych warunków pogodowych rzepak narażony jest na wiele agrofagów. Stąd konieczne są obserwacje mające na celu opracowanie prognoz nasilenia występowania szkodników na następne lata.

Od 2007 do 2011 roku systematycznie zwiększa się pro-

cent porażonych roślin rzepaku przez suchą zgniliznę roślin kapustnych. W 2011 średnio w skali kraju porażonych zostało 5,1 proc. roślin. Zwiększenie nasilenia występowania choroby w roku 2011 w stosunku do 2010 odnotowano min. w województwie warmińsko-mazurskim (6,9 proc.). Większe porażenie roślin wystąpiło w Biskupcu 15,0 proc., Giżycku 35,0 proc., Gołdapi 10,0 proc., Olsztynie 9,1 proc., Bartoszycach 10,0 proc., Ostródzie 12,0 proc., Elblągu 4,7 proc. W ostatnich czterech latach warunki pogodowe sprzyjały rozwojowi sprawców suchej zgnilizny roślin kapustnych. Jeśli nadal utrzyma się taka tendencja to w br. szkodliwość choroby w skali kraju może pozostać na podobnym poziomie jak w roku 2011. Z większą liczbą chorych roślin trzeba się liczyć w tych rejonach, w których w roku 2011 objawy choroby wystąpiły w większym nasileniu.

Wiosenny oprysk rzepaku należy stosować zapobiegawczo od ruszenia wegetacji (początkowa faza wzrostu pędu głównego) lub po zauważeniu objawów. W przypadku suchej zgnilizny kapustnych –

żółto-brunatnych plam z piknidami na liściach lub objawów zbrunatnienia szyjek korzeniowych.

Ograniczeniu występowania choroby sprzyja min. prawidłowe zmianowanie, dokładne i głębokie przeoranie resztek poźniowych, prawidłowy termin, głębokość i gęstość siewu, racjonalne nawożenie czy wybór odmian o podwyższonej odporności na porażenie przez sprawców suchej zgnilizny.

Średnie w skali kraju uszkodzenie roślin rzepaku, spowodowane przez szkodnika w roku 2011 zwiększyło się nieznacznie i wyniosło 3,8 proc. (rok 2010 3,3 proc.). W województwie warmińsko-mazurskim odnotowano procent uszkodzonych roślin – delegatura Elbląg 6,0 proc., Bartoszyce 4,0 proc., Elbląg 16,0 proc., Nowe Miasto Lubawskie 10,0 proc., Ostróda 15,0 proc., delegatura Olsztyn 5,5 proc., Biskupiec, Nidzica 9,0 proc., Elk, Giżycko 6,0 proc., Gołdap 13,0 proc., Kętrzyn 5,0 proc.

Szkodliwość chowacza brukwiaczka od lat utrzymuje się poniżej wartości średniej wieloletniej (8,2 proc. dla 2011 roku) i tak najprawdopodob-

niej będzie kształtowała się w skali kraju w br. Trzeba jednak mieć na uwadze to, że w rejonach, w których szkodnik występował liczniej w 2011 r. rośliny będą bardziej zagrożone.

Oprysk wykonywać należy zgodnie z sygnalizacją, po pojawieniu się chrząszczy na plantacji. Najczęściej w marcu, gdy średnia dobową temperatura utrzymuje się powyżej 6°C, lecz przed złożeniem jaj. Podczas długiej i chłodnej wiosny zabieg należy powtórzyć. Nie powinno się uprawiać rzepaku po rzepaku oraz należy zachować izolację przestrzenną między tegoroczną, a ubiegłoroczną plantacją. Zachować, co najmniej 4-letnią przerwę w uprawie rzepaku na tym samym polu. Próg ekonomicznej szkodliwości to 10 chrząszczy w żółtym naczyniu w ciągu 3 dni lub 2-4 chrząszcze na 25 roślinach.

Średnia w skali kraju w 2011 roku wyniosła 6,2 proc. Od 14 lat średnie dla Polski uszkodzenie roślin kształtuje się poniżej wartości średniej wieloletniej (14,8 proc. dla 2011 r.) i taka sytuacja, zgodnie z ubiegłorocznymi sugestiami, miała także miejsce w roku 2011.

Szkodliwość chowacza czterozębego w naszym województwie to – delegatura Elbląg 7,7 proc., Bartoszyce 10,0 proc., Elbląg 21,0 proc., Nowe Miasto Lubawskie 14,0 proc., Ostróda 16,0 proc., Olsztyn 10,0 proc., Biskupiec, Nidzica 6,0 proc., Elk 20,0 proc., Giżycko 38,0 proc., Gołdap 20,0 proc., Kętrzyn 8,0 proc.

Plantacje rzepaku będą najbardziej zagrożone na tych terenach, na których szkodnik w roku 2011 występował liczniej i spowodował większe szkody, jednak można przy-

puszczać, że średni dla Polski procent uszkodzonych roślin w br. będzie poniżej poziomu średniej z wielolecia.

Ograniczeniu występowania chowacza czterozębego sprzyja min. izolacja przestrzenna między tegoroczną i ubiegłoroczną plantacją i zachowanie co najmniej 4-letniej przerwy w uprawie rzepaku na tym samym polu.

Próg ekonomicznej szkodliwości to 20 chrząszczy w jednym naczyniu w ciągu 3 dni lub 5 chrząszczy na 25 roślinach.

Wybrane środki ochrony roślin do ochrony rzepaku ozimego przed agrofagami

Obiekt zwalczany	Nazwa środka	Dawka na ha lub inne	Toks.	Karencja w dniach
sucha zgnilizna kapustnych	Alert 375 SC	0,6-1,2 l	t	35
	Brasifun 250 EC	1,0 l	sz	35
	Caramba 60 SL	1,0-1,25 l	sz	56
	Domnic 250 EW	1,0 l	sz	
	Helicur 250 EW	1,0 l	sz	35
Chowacz brukwiaczek	Decis 2,5 EC	0,3 l	sz	35
	Fastac 100 EC	0,12 l	sz	14
	Karate Zeon 050 CS	0,15 l	sz	28
	Patriot 100 EC	0,075	sz	35
	Proteus 110 OD	0,5-0,6 l	sz	45
Chowacz czterozębny	Decis 2,5 EC	0,2 l	sz	35
	Fastac 100 EC	0,1 l	sz	14
	Karate Zeon 050 CS	0,12 l	sz	28
	Patriot 100 EC	0,05 l	sz	35
	Proteus 110 OD	0,5-0,6 l	sz	45

po zimie

nymi warunkami zimowania mogą, więc dołączyć również te, których przyczyną jest trudny do zwalczania patogen. Dlatego też przed przystąpieniem do wiosennego nawożenia rzepaku należy dokładnie przyjrzeć się roślinom na plantacji i od tego uzależnić dalsze postępowanie. Ważne jest wykopanie roślin i obejrzenie ich systemu korzeniowego.

Obecnie w Polsce można zalecić do uprawy jedną odporną na kiłę kapusty odmianę rzepaku ozimego – Mendel. W bieżącym roku ma wejść do obrotu kolejna odporna na *P. brassicae* odmiana – Alister. Te odmiany należy jednak siał jedynie na tych polach, na których wystąpiła kiła kapusty.

Choroby grzybowe zboża

Zboża były jesienią silnie porażone przez grzyb *Blumeria graminis*, który powoduje mączniaka prawdziwego

zboż i traw. Jest to pasożyt zewnętrzny, co oznacza, że grzybnia rozwija się na powierzchni liści, a patogen wpuszcza do żywiciela silnie rozwinięte ssawki i przy ich pomocy odżywia się. Otoczenie dojrzewają już na jesieni, a za-

Od 10 lat wzrasta zagrożenie kiłą kapusty w rzepaku

rodniki workowe są źródłem zakażenia ozimin. Lub też otoczenie zimują i dopiero wiosną dokonują pierwotnej infekcji. W ubiegłym roku jesienią panowały warunki sprzyjające rozwojowi mączniaka prawdziwego zboż i traw, tzn. wysoka temperatura powietrza i nieduże opady. W październiku objawy choroby były bardzo dobrze widoczne na wszystkich gatunkach ozimin. Szczególnie silnie zaatakowane było pszenżyto. Co prawda w cza-

sie zimy grzybnia rozwijająca się jesienią na zbożach wyginęła, to jednak na oziminach i w resztkach poźniwnych znajduje się bardzo dużo otocznici, z których zarodniki na wiosnę będą atakowały młode powstające liście. Rozwojowi choroby sprzyjają czynniki obniżające turgor w roślinie (jędrność), wczesny siew oraz przenawożenie roślin azotem. Silnego porażenia roślin można się spodziewać na plantacjach intensywnych przy niedoborze wody. Oprócz tego można często zauważyć znaczne nasilenie choroby w miejscach zacienionych i w zbyt gęstych zasiewach. W tych warunkach niezbędny staje się zabieg w fazie początku strzelania w źdźbło, ze szczególnym zwróceniem uwagi na dobór fungicydu. Wiosną temperatura nie jest zbyt wysoka i dlatego, w celu poprawienia skuteczności np. preparatów triazolowych, staje się niezbędne zastosowanie ich w mieszance z preparatem morfolinowym.

Łamliwość źdźbła

Chorobą poduszkową, która w bieżącym roku może mieć duże znaczenie jest łamliwość źdźbła zboż (*Oculimacula yallundae*, *O. acutiformis*). Nasilenie jej wystę-

powania w dużym stopniu jest uzależnione od warunków klimatycznych i glebowych. Rozwojowi choroby sprzyja, ciepła i wilgotna jesień, łagodna zima, wczesna, sucha i ciepła wiosna oraz późnowiosenne przymrozki. W przypadku warunków glebowych silne porażenie roślin przez łamliwość źdźbła zboż obserwuje się na glebach ciężkich o wysokim poziomie wód gruntowych, niskim pH (poniżej 5,5) oraz wysokiej zawartości próchnicy.

W badaniach fitopatologicznych stwierdzono występowanie dwóch gatunków patogenów, powodujących tę chorobę. Różnią się one wyglądem, tempem wzrostu, skłonnością do zarodnikowania i patogennością. *O. yallundae* rośnie szybciej i wcześniej poraża rośliny. Nie występuje u niej odporność na stosowane do zwalczania choroby fungicydy *O. acutiformis* rośnie wolno, ale jest bardziej szkodliwa. Występuje u niej odporność na niektóre grupy fungicydów. W ostatnich latach w Polsce stwierdzono wzrastający udział *O. acutiformis* w populacji grzyba. Również tę chorobę należy zwalczać w fazie początku strzelania w źdźbło, zwracając uwagę na dobór fungicydu.

Kiła kapusty na rzepaku Fot. Tomasz P. Kurowski

REKLAMA

RAZ PRYŚNIESZ I PO ROBOCIE

GALAPER STRONG

BEZWZGLĘDNIE SKUTECZNY
w walce z chwastami dwuliściennymi

ZAPEWNIĄ NAJWYŻSZE BEZPIECZEŃSTWO
uprawom zbożowym, nawet w późnych fazach rozwojowych

DZIAŁA SKUTECZNIE
już od 5°C

NIEZWYKLE SZEROKIE SPEKTRUM
zwalczanych chwastów

BŁYSKAWICZNE
efekty działania

DOSKONAŁE ROZWIĄZANIE
do poprawek po zabiegach jesiennych

NAJLEPSZE ROZWIĄZANIE
NA RYNKU HERBICYDÓW
W TYM SEZONIE

www.galaperstrong.pl

Do nabycia w dobrych sklepach rolniczych

W Mrągowie rozmawiano o łąkach Tania pasza to zysk dla rolnika

Przemysław Wieczorek,
www.fotoferma.pl
rolniczeabc@rolniczeabc.pl

W miniony czwartek, w Mrągowie odbyła się zorganizowana dla rolników przez Warmińsko-Mazurski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Olsztynie konferencja. Na rozpoczęcie nowego sezonu uczestnicy spotkania mogli porzerzyć swoją wiedzę z zakresu upraw użytków zielonych i żywienia paszami objętościowymi bydła mlecznego.

Bogata problematyka konferencji przez organizatorów została przygotowana w formie dziewięciu wystąpień i wykładów, które wypełniły ponad czterogodzinne spotkanie. Wśród zaproszonych gości bardzo dużym zainteresowaniem cieszył się wykład prof. Romana Łyszczarza z Katedry Łąkarstwa Uniwersytetu Techniczno-Przyrodniczego w Bydgoszczy poświęcony możliwościom produkcyjnym zbiorowisk łąkowo pastwiskowych. Profesor wykazał wpływ jakości pastwiska na ilość i jakość produkowanego mleka. Zbliżająca się wiosna jest momentem, w którym przygotowuje się łąki i pastwiska do startu w nowy sezon. Aktualność tematu i cenne rady zawarte w wykładzie, wzbudziły żywe zainteresowanie rolników, czego dowodem były dalsze rozmowy w kulisach i zaproszenia wykładowcy do gospodarstw.

Spotkanie w Mrągowie odbyło się z udziałem prof. Romana Łyszczarza z Katedry Łąkarstwa UTP w Bydgoszczy
Fot. Fotoferma

Trudno mówić o rolnictwie bez analizy sytuacji rynkowej. Anna Zielińska, ekspert ds. finansowania agrobiznesu z Banku Gospodarki Żywnościowej zasygnalizowała tendencję rynkową oraz przedstawiła wyliczenia analityków bankowych związane z perspektywami rozwoju sektora produkcji rolnej. Co najważniejsze przedstawiła możliwości współfinansowania produkcji przez banki. Oczywiście nie sposób pominąć wiele wskazówek żywieniowych, których udzielił Piotr Zaczek z firmy paszowej Agrocentrum Kałęczyn oraz Przemysław Sowul z firmy nasiennej z Biskupca. Właściwie dobrane gatunki traw w runi pastwiskowej przeznaczonej na kiszonkę,

to jak podkreślił Piotr Zaczek – najtańsza pasza objętościowa i często właśnie od jej jakości zależy zysk rolnika. Wyjazdowe konferencje organizowane na terenie województwa wspomagają rolników w ich pracy. Koszty produkcji w gospodarstwie rolnym, tendencję rynkową, a w rezultacie opłacalność produkcji to poza szczegółami technologicznymi chyba najważniejszy drogowskaz współczesnego producenta rolnego. Wie o tym zespół pracowników Ośrodka. Przygotowana dla rolników konferencja to dobra okazja do wymiany informacji, do bezpośredniego kontaktu ze specjalistami i do ciągłej nauki.

Użytki zielone podstawą efektywnego żywienia bydła mlecznego

Skąd dobre pasze objętościowe?

Trwałe użytki zielone stanowią obecnie ok. 2,5 mln ha, co oznacza, że zajmują blisko 10 procent powierzchni naszego kraju. Są cennym źródłem białka i energii, dostarczają paszy dla zwierząt gospodarskich w postaci sianokiszonki, siana a także zielonki.

Przemysław Wieczorek,
www.fotoferma.pl
rolniczeabc@rolniczeabc.pl

Ilość krów mlecznych w 2010 roku na podstawie zebranych przez Główny Urząd Statystyczny danych, to 2 473 mln sztuk. Ich średnia wydajność na podstawie wyników oceny hodowli zbliżyła się do wydajności 7 000 litrów mleka od sztuki w okresie laktacji. Warto więc wzorem hodowli bydła mlecznego w krajach Unii Europejskiej racjonalnie wykorzystywać potencjał produkcyjny łąk i pastwisk – da to lepsze efekty produkcyjne, a w rezultacie wyższą opłacalność produkcji.

Dobór traw do użytkowania kośnego
Runi użytków zielonych z przeznaczeniem na wykorzystanie jako pasza objętościowa musi być bogata

w najlepiej plonujące trawy, wnoszące dużą ilość składników pokarmowych a także dające kilka pokosów. Za najważniejszy czynnik wpływający na jakość zielonej masy uznaje się fazę rozwoju roślin oraz skład runi a także sposób jej pielęgnacji. Wraz z rozwojem wegetacji spada strawność i koncentracja energii, a co się z tym wiąże dostępność składników pokarmowych. Dojrzewając rośliny drewnieją, stąd też bardzo istotny jest właściwy termin zebrania masy zielonej. Szybciej drewnieją źdźbła niż liście dlatego też skład runi z przeznaczeniem na sianokiszonki powinien uwzględniać tę zależność. Oczekujemy przecież dużej ilości, łatwo kiszącej się masy. Wraz z kolejnym pokosem spada ilość dostępnej energii oraz białka. Dlatego terminowo zebrany pierwszy pokos stanowi najlepszą pa-

szą objętościową. Jako że białko to główny składnik pokarmowy i u poszczególnych traw jest zróżnicowane ilościowo, należy starannie dobrać gatunki i fazy rozwojowe zawartych w runi traw do użytkowania kośnego i warunków terenowych.

Wysokie dają ilość, niskie zagęszczenie

W runi łąkowej lub pastwiskowej podstawową grupę stanowią trawy wysokie, dające potencjał plonotwórczy oraz średnio wysokie i niskie, które zagęszczają run. Do najbardziej wartościowych zalicza się: kostrzewa łąkowa i czerwona, tymotka łąkowa, kupkówka pospolita, wyczyniec łąkowy, rajgras wyniosły, wiechlina łąkowa i życica trwała. Każdy z wymienionych w mieszance gatunków daje paszę o wysokiej wartości pokarmowej i strawności. Poszczególne z nich mają

REKLAMA

tel. 67 26 80 750
www.dsv-polska.pl

COUNTRY

Mieszanki traw pastwennych dla bydła

Lucerny

Fraver i Planet

SZCZEPIONE BAKTERIAMI
RHIZOBIUM

Nie ryzykuj!
wybierz to, co najlepsze

Mieszanki
traw
pastwennych**SKUP Bydła PAWEŁ**

- ceny konkurencyjne
 - płatne gotówką lub przelewem
 - odbiór z gospodarstwa
- tel. **505-108-297**

500211otbr-A-S

SKUP BYDŁA

Firma kupi każdą ilość bydła

Skupujemy bydło rzeźne, młode bydło hodowlane oraz bydło pourazowe. Płatne gotówką lub przelewem **tel. 505 236 815**

13712ntha-a-M

Wraz z rozwojem wegetacji spada strawność i koncentracja energii w runii, a co się z tym wiąże dostępność składników pokarmowych Fot. www.fotoferma.pl

jednak zmienny stopień starzenia się i wypadania. Dlatego poza pokrojem waży jest również dobór pod względem starzenia. Mieszanki na ich bazie należy starannie dobrać uwzględniając także warunki glebowe.

Nieodzwonne nawożenie

Wielogatunkowa run ląkowa, jej skład botaniczny dają gwarancję uzyskania wartościowej paszy objętościowej dla bydła mlecznego co znacząco wpływa na wynik finansowy i na opłacalność produkcji. Pasze objętościowe a szczególnie pozyskane z użytków zielonych w postaci kiszzonek, sianokiszzonek czy też siana, stanowią najtańszą dostępną w każdym gospodarstwie paszę. Dlatego tak ważne jest uzyskanie jak najlepszych mieszanek, utrzymanie wartościowych użytków i długie ich plonowanie. Oczywiście nie wszystko co zielone to trawy. I w tym przypadku przychodzą z pomocą firmy nasienne, które są w stanie dobrać odpowiednią mieszankę do sied-

liska, warunków glebowych, nawodnienia, nasłonecznienia oraz użytkowania. Należy także pamiętać że każdy użytek zielony mimo dobrych warunków hydrologicznych nie da dużego plonu sam. Stąd też nieodzowne jest jak podkreślał wielokrotnie profesor Łyszczarz nawożenie NPK (wieloskładnikowe nawozy mineralne), a także bez względu na nawożenie obornikiem, jako najlepszym i kompletnym nawozem na trwałe użytki zielone.

Terminowo zebrany pierwszy pokos stanowi najlepszą paszę objętościową

Właściwe gospodarowanie

Każdy producent mleka powinien zabiegać o jak najlepszą kulturę utrzymania swych łąk i pastwisk. Należy wykonywać planowo zabiegi agrotechniczne, podsiewanie w miejscach gdzie „wy-

padły” trawy oraz nie narażać runi na nadmierną eksploatację przez zwierzęta. Planowa gospodarka łąk i pastwisk w krajach UE zakłada przeznaczenie większej części użytków zielonych pod łąki kośne, na których przeprowadza się wiele zabiegów tak, aby pozyskać z nich jak największy i najbardziej wartościowy plon zielonej masy. Pastwiska stanowią jedynie przyległe do budynków gospodarczych tereny wykorzystywane pod okólniki i wybiegi, gdzie zwierzęta przebywają na ograniczonej powierzchni.

Precyzyjne krowy

Współczesne krowy w sprzyjających warunkach zdolne są do produkcji dużych ilości mleka, a co za tym idzie ich potrzeby bytowe i produkcyjne są na tyle wysokie, że należy bardzo precyzyjnie dokonać doboru wysokiej jakości pasz objętościowych białkowych i energetycznych. Dobre pasze to najtańszy, podstawowy środek produkcji mleka, wpływający znacząco na wynik finansowy i zysk w gospodarstwie rolnym.

REKLAMA

**MAŁOPOLSKA
HODOWLA
ROŚLIN
HBP SP. Z O.O.**

Centrala Kraków
ul. Zbożowa 4
30-002 Kraków
tel. 12/398-79-24

Nieznanice
tel. 34/328-34-39

Świecie
Magazyn Nasienny
ul. Wojska
Polskiego 72
86-105 Świecie
tel. 52/331-34-39

Lidzbark Warmiński
Magazyn Nasienny
ul. Dąbrowskiego 15
11-100 Lidzbark
Warmiński
tel. 89/767-22-81

Oddział Zamość
ul. Kilińskiego 80
tel. 84/638-68-72

Tomaszów Lubelski
tel. 84/664-30-61

Biłgoraj
tel. 84/686-58-14
Lublin
tel. 81/746-10-31
Kraśnik
tel. 81/88-43-201

Oddział Kobierzyce
ul. Sportowa 21
55-040 Kobierzyce
tel. 71/311-11-30

www.hbp.pl

KONTRAKTACJA NASIENNA PEWNY ZBYT I PIENIĄDZE

- buraki pastewne jedno- i wielokiełkowe
- trawy pastewne i gazonowe
- rośliny strączkowe: *bobik, groch, łubin, wyka*
- rośliny motylkowe drobnonasiennne: *esparceta, komonica, koniczyna, lucerna, seradela*
- rośliny oleiste i włókniste: *gorczyca biała, rzepak, rzepik, mak*
- zboża jare, ozime
- korzeniowe i inne rośliny: *brukiew, facelia, kapusta pastewna, rzodkiew oleista, gryka, rzepa pastewna, marchew*

Zapraszamy do współpracy

Gwarantujemy:

- wysokiej jakości materiał siewny
- wykup całości wyprodukowanego towaru
- możliwość przedpłaty za wyprodukowane nasiona (zaliczka)
- fachowe porady kadry pracowniczej
- możliwość odbioru towaru z Państwa gospodarstwa

KONTRAKTACJA NA TERENIE CAŁEGO KRAJU

REKLAMA

PERKOZ PARTS

S K L E P O N L I N E

www.perkozparts.pl

sklep internetowy

**Części do maszyn rolniczych
w zasięgu ręki**

Przedwiośnie na użytkach zielonych

Michał Kot, specjalista ds. łąkarstwa
rolniczeabc@rolniczeabc.pl

Przed ruszeniem wegetacji traw na łakach i pastwiskach należy wykonać szereg zabiegów agrotechnicznych, które będą rzutować w zasadniczym stopniu na plonowanie.

Przede wszystkim należy dokonać przeglądu stanu urządzeń wodno-melioracyjnych. Szczególną uwagę należy zwrócić na zatory powstałe ze starej, nie wykoszonej na skarpach rowów i na ich dnie roślinności. Również na nagromadzone namuły, które mogą być przyczyną tamowania odpływu wody w rowach i powstawania lokalnych zatorów prowadzących do podtopień łąk w okresie wiosennej wegetacji. Niesprawne budowle wodno-melioracyjne należy naprawić np. uszkodzone zastawki piętrzące wodę. W okresie zimowym wegetacyjnych należy starannie sprawdzić stan przepływu pod mostkami, gdyż tam najczęściej następuje uszkodzenie skarp i zasypianie przepływu wody. W okresie zimowym mogą wystąpić uszkodzenia skarp i dna rowów, które winny być natychmiast usuwane i odariniowane.

Budowle wodne należy naprawiać na bieżąco corocznie z chwilą stwierdzenia ich uszkodzenia. Należy zabezpieczać przed niszczeniem zwłaszcza części drewniane środkami impregnującymi, a elementy żelazne miniować lub pokrywać środkami smołopochodnymi.

Należy zaplanować prace konserwacyjne sieci drenarskiej oraz rowów zwłaszcza ich staranne odmulenie, by nie dopuścić do podtopienia, a co gorsze zamulenia wylotów drenarskich. Starannie od-

mulić studzienki drenarskie i sprawdzić, czy nie są uszkodzone. Zaniedbania w konserwacji mogą doprowadzić do zamulenia rurociągów drenarskich, których późniejsze oczyszczenie może być zbyt kosztowne, a czasami niemożliwe bez położenia ponownie sieci drenarskiej.

W okresie przedwiosennym należy zaplanować również wiosenne nawożenie.

Dla użytkowników łąk i pastwisk podajemy zalecane dawki nawozów mineralnych, dostosowane do rodzaju siedlisk.

I. Dawki nawozów na glebach mineralnych:

- azotowe od 80 do 120 kg N/ha
- potasowe od 80 do 120 kg K₂O/ha
- fosforowe od 60-80 kg P₂O₅/ha

Uwaga! Stosujemy wyższe dawki azotu, fosforu i potasu na użytkach zielonych mniej zasobnych.

II. Terminy stosowania nawozów mineralnych:

Nawozy azotowe z podziałem na dwie dawki:

- ½ dawki wiosną pogłównie, po wejściu traw w terminie 4-6 tygodni od wejścia roślin
- ½ po zbiorze I odrostu traw pogłównie

Nawozy fosforowe stosujemy w całości przed wysiewem nasion traw podczas uprawek doprawiających pod zasiew, przed bronowaniem; dawki jak wyżej.

Nawozy potasowe – ½ dawki stosujemy przed siewem nasion traw oraz ½ dawki pogłównie po zbiorze I odrostu traw

III. Zasady i terminy stosowania nawozów:

Nawozy azotowe – w postaci saletry amonowej 34 proc. sto-

sujemy pod kolejne odrosty – pod I odrost wiosenny od 1 q/ha do 1,5-2 q/ha. Nawożenie należy stosować wcześniej wiosną przed ruszeniem wegetacji traw lub z chwilą ruszenia, wykorzystując zapasy wody pozimowej. Użytki zielone o niedostatecznym uwilgotnieniu należy jak najwcześniej na przedwiosniu zasilać nawożeniem szczególnie azotowym i potasowym. Rzućmy to w zasadniczym stopniu na plonowanie w okresie wegetacji traw.

Uwaga! W warunkach niedoborów wodnych (brak opadów) dawki należy zastosować o 50 proc. niższe.

Nawozy potasowe – stosujemy w postaci soli potasowej 60 proc. – pod I odrost wiosenny 0,5 q/ha do 1 q/ha.

Uwaga! W miarę upływu wegetacji i przy zmniejszonej sile odrostu traw, dawki nawozów azotowo-potasowych powinny być zmniejszone o 25-30 proc.

Nawozy fosforowe – stosujemy wiosną, przed ruszeniem wegetacji traw lub jesienią w dawkach od 2,5 do 3,5 q/ha superfosfatu 19 proc.

Wapnowanie zagospodarowanych mieszanek traw oraz roślin motylkowatych stosujemy w dawce od 1,0 do 1,5 ton używając węgla wapnia na 1 ha, w zależności od zakwaszenia gleb. Wapnowanie wskazane jest raz na 4-5 lat w okresie późnoletnim-jesiennym, w warunkach pogody słonecznej.

Zalecane rodzaje nawozów NPK (wieloskładnikowe nawozy mineralne):

- azotowe – saletra amonowa 34 proc. lub mocznik 46 proc.
- potasowe – sól potasowa 60 proc.
- fosforowe – superfosfat 19 proc. lub potrójny
- wapno węglanowe

chcących zamieszczać na terenach wiejskich. Jak zamieścić swój anons lub wysłać list? Wy-

WE DWOJE

starczy wypełnić i wysłać zamieszczony poniżej kupon, w którym należy napisać hasło ogłaszającego się (np. KAWALER Z MAZUR) i numer rubryki. W tym wydaniu jest to numer 7/2012. Należy też pamiętać, by do listu załączyć znaczek pocztowy za 1,55 zł. Ogłoszenia są bezpłatne, ale muszą być napisane na kuponie zamieszczonym poniżej. Listy związane

z naszą rubryką, należy wysłać na adres redakcji: „Rolnicze ABC”, ul. Tracka 5, 10-364 Olsztyn, z dopiskiem: We dwoje. W razie pytań zapraszamy do kontaktu telefonicznego pod numerem 89 539 76 48. Następne wydanie kącika matrymonialnego w „Rolniczym ABC” 14 marca.
Jadwiga Gliniewicz

♂ Panowie

WE DWOJE NR 8/2012

PANOWIE PONIŻEJ 30 LAT

SZCZERY Wysoki, niebieskooki, sympatyczny, niepijący, poznam panią do lat 35.

KOZIOROŻEC Z. 26-letni, ciemny blondyn, miły, poszukuje pani, która go zrozumie.

PANOWIE 31-45 LAT

UŚMIECHNIĘTY Wolny, o spokojnym usposobieniu, lubiący przyrodę, zwierzęta, posiadam własny domek z ogrodem, poznam panią do 45 lat. Nie szukam przegód.

BYK 34-letni, rozwiedziony, wysoki, szczupły szatyn, po wielu przejściach, ceniący szczerość, pozna panią w wieku 30-40 lat, szczerą.

RYBEK 42-letni, wysoki, pracujący, stanu wolnego, własne mieszkanie, niezależny, wrażliwy, pozna uczciwą panią do lat 35. Cel – na początek przyjaźń.

RAK (44/170) Pracowity kawaler, zmotoryzowany, katolik, uczciwy, poważnie myślący o życiu we dwoje, poznam panią o dobrym sercu, pani może być z dzieckiem, chętnie z Bartoszczyk lub okolic. Cel – stały związek.

PANOWIE 46-60 LAT

UCZCIWY KAWALER (46/170) Bez zobowiązań i nałogów, katolik, pracujący, pozna panią w odpowiednim wieku, cel – stały związek.

RYBA PO 50-TCE Na rencie, bez nałogów, pozna panią miłą, sympatyczną, bez nałogów, chętnie rencistkę.

ZADBANY (54/172/80) Pracujący, zadbany, własne M, zmotoryzowany, bez nałogów i zobowiązań, poznam panią bez zobowiązań, z okolic Olsztyna lub Ostródy.

WOLNY BYK Niepalący, alkohol tylko okazjonalnie, poznam panią wolną, miłą, czułą i wrażliwą, najchętniej z Elku lub okolic.

RENCISTA Z PISZA Poznam panią do lat 55, bezdzietną, niezależną, która zamieszka u mnie.

ZMOTORYZOWANY Poznam panią do lat 52, najchętniej z Morągi lub okolic, jestem na rencie i pracuję.

DOMATOR (59/180/75) Bez nałogów, lubiący przyrodę, szczery, wolny, zmotoryzowany, ceniący uczciwość, wierność, wykształcenie średnie, pozna panią młodszą, z Olsztyna lub okolic.

PANOWIE POWYŻEJ 60 LAT

MIESZKANIEC WSI

(61/171/82) Poznam panią, która lubi życie w małej wsi, wśród jezior i lasów, jestem rozwiedziony, domator, abstynent, lubię las i wędkarstwo.

RYBA Z OLSZTYNKĄ

(62/180/105) Wolny, po rozwodzie, na rencie II grupy, wykształcenie zawodowe samochodowe, poznam panią do lat 62, rozwiedzioną, wdowę, lub pannę, na dobre i na złe. Cel – stały związek.

ROZWIEDZIONY Poznam panią w wieku do 60 lat, rozwiedzioną, pannę lub wdowę, jestem niekarany i bez nałogów.

RENCISTA (61/170/70) Mieszkam na wsi, mam własny domek, poznam panią w swoim wieku, lubiącą ciszę, spokój i wieś, domatorkę, szczerą, uczciwą, która nie szuka przegód.

WDOWIEC (65/163/65) Niezależny finansowo i mieszkaniowo, lubię wieś, przyrodę, śpiew i taniec, poznam panią do lat 60, z którą mógłbym spędzać razem lata w jesieni życia.

♀ Panie

PANIE 46-60 LAT

WDOWA Z OSTRÓDY (48/176/85) Domatorka, na rencie, bez zobowiązań, paląca, skromna, katoliczka, spokojna, cenię miłość, wierność, uczciwość, zaufanie i szczerość, poznam panią bez problemu alkoholowego. Nie szukam przegód.

ZARADNA (49/165) Wykształcona, pogodna, optymistka, młody wygląd, niezależna finansowo i mieszkaniowo, pozna panią z Olsztyna lub okolic, któremu dokucza samotność. Nie szukam przegód, cenię miłość, szczerość i zaufanie.

SZATYNKA 50-letnia, wolna, sympatyczna, lubi muzykę i taniec, pozna pana po 50-tce.

ZADBANA (54/172) Spokojnego charakteru, niepaląca, poznam pana bez nałogów.

ROZWIEDZIONA Spokojna, skromna, bez zobowiązań, około sześćdziesiątka, niezależna finansowo i mieszkaniowo, lubi przyrodę, podróże, pozna pana w zbliżonym wieku, bez nałogów, bez zobowiązań, zaradnego.

PANIE POWYŻEJ 60 LAT

STRZELEC PO 60-TCE

Wdowa, emerytka, średniego wzrostu i wagi, wykształcenie wyższe, z poczuciem humoru, niematerialistka, kochająca

przyrodę, lubi jazdę rowerem, taniec, pozna pana zaradnego, ze średnim wykształceniem, w wieku do 70 lat, chętnie zmotoryzowanego.

MİŁA WDOWA (61/165/70) Z Olsztyna, na emeryturze, własne M, lubi gotować, pracować na działce oraz taniec i podróże. Jeżeli jesteś wolny, zmotoryzowany, wysoki, dokucz ci samotność, napisz.

ENERGICZNA (60/158) Zadbana, niepaląca, lubi podróże, pozna pana.

WDOWA PO 60-TCE Wysoka wdowa, pozna pana wysokiego, szczerego, zmotoryzowanego, do lat 70.

REKLAMA

maszyny rolnicze i komunalne

20 lat
doświadczeń
i wspólnych
osiągnięć
w rolnictwie
1992-2012

www.roltop.pl

We dwoje

Nr 8/2012

hasło

imię i nazwisko.....

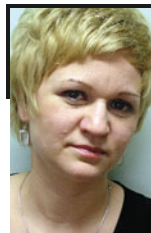
adres.....

nr PESEL..... rok urodzenia.....

treść zgłoszenia (maksimum 30 słów).....

Powyższe dane do wiadomości redakcji.....

własnoręczny podpis.....

GDZIE NAS SZUKAĆ?

REDAKCJA I REKLAMA

Anna Uranowska

tel. (89) 539 74 73

fax (89) 539 76 20

a.uranowska@rolniczeabc.pl

Rolnictwo

sprzedam

ŁADOWACZE czołowe do wszystkich marek ciągników rolniczych, osprzęt, inne maszyny. Sprzedaż, montaż, serwis. 510-763-736, 87/429-80-23.

MATERIAŁ Siewny- Kwalifikowany/ BAZI OLSZTYNEK, (89)519-14-15, 605-780-852.

NAWOZY: Saletra, Saletrzak, Saletrosan, Siarczan Amonu, NPK/ BAZI OLSZTYNEK, (89)519-14-15, 605-780-852.

kupię

KUPIĘ zboże, rzepak, kukurydzę, bobik, 609-521-837.

Praca

dam pracę

DOJENIE i pojenie bydła, 85/650-13-61.

!Ubojnia do 2zł za kg

← KUPI

BYDŁO WYBRAKOWANE

na wagę żywą lub WBC.

• Knury, maciory •

Płatne gotówką 662-105-371

Odbiór w dniu zgłoszenia.

42212otba-a-M

RSM-32

w ciągłej sprzedaży

– dostawy hurtowe

tel. 89-741-42-41

501-257-644

e-mail: hurt@amiga.agro.pl

88812otba-A -S

MIRTRANS PPHU Mirtrans Płoskinia, tel. 55 243-13-10, 600-254-100, 600-254-200

Do wygrania QUAD YAMAHA start godz. 11.00

Zapraszamy na pokazy polowe

24-25 kwietnia 2012 r., Płoskinia, woj. warmińsko-mazurskie

DEMO TOUR CASE IH

CASE IH, STEYR, HORSCH, LEMKEN, YAMAHA, IRTV, MASCHRO, GASPRADO, WEIDEMANN, MOTO, PICHON, agrifac

63110tpn-d-M

Przedsiębiorstwo Handlu Zagranicznego

KALCHEM

Sprzedaż Maszyn Rolniczych

Serwis - Części Zamienne

PHZ KALCHEM Sp. z o.o.

Wielki Głęboczek 150, 87-313 Brzozie, woj. kujawsko-pomorskie

e-mail: biuro@kalchem.com.pl, tel.: 56 49 358 40

21012otba-A -S

BIN

Rok założenia 1990

Firma z województwa kujawsko-pomorskiego

SILOS Y ZBOŻOWE

z aktywną wentylacją

RABAT 10%

na silosy rolnicze od 10,5 do 132 ton

RABAT 5%

na silosy rolnicze od 200 do 2200 ton

zamówione do 31.03.2012 r.

urządzenia do wyposażenia paszarni:

- śrutowniki bijakowe ssąco-tłoczące 1200 kg/h
- mieszalniki paszowe poj. 1000 kg
- pojemniki paszowe 1600 l
- dozowniki wagowe pod mieszalnik

* Cena z montażem po rabacie

INFORMACJE I ZAMÓWIENIA, TAKŻE TELEFONICZNIE

* "BIN" Sp. z o.o. 87-700 Aleksandrów Kuj., ul. Narutowicza 12, tel. 54 282 88 00 - 03, fax 54 282 88 63

* AMAROL Andrzej Makarewicz, 12-250 Orzysz, ul. Wierzbńska (dz. 411/46), tel. 662 840 503

* "KONSIL" Filia Mazurska, 11-520 Ryn, ul. Partyzantów 16, (Firma Z.U.M.) tel. 87 421 82 80

54512otba-a -W

MAŁOPOLSKA HODOWLA ROŚLIN HBP SP. Z O.O.

Centrala Kraków
ul. Zbożowa 4
30-002 Kraków
tel. 12/398-79-24

Nieznanice
tel. 34/328-34-39

Świecie
Magazyn Nasienny
ul. Wojska
Polskiego 72
86-105 Świecie
tel. 52/331-34-39

Lidzbark Warmiński
Magazyn Nasienny
ul. Dąbrowskiego 15
11-100 Lidzbark
Warmiński
tel. 89/767-22-81

Oddział Zamość
ul. Kilińskiego 80
tel. 84/638-68-72

Tomaszów Lubelski
tel. 84/664-30-61

Biłgoraj
tel. 84/686-58-14
Lublin
tel. 81/746-10-31
Kraśnik
tel. 81/88-43-201

Oddział Kobierzycy
ul. Sportowa 21
55-040 Kobierzycy
tel. 71/311-11-30

www.hbp.pl

OFERTA HANDLOWA

ZBOŻA JARE pszenica, jęczmień, owies, pszenżyto
ZBOŻA OZIME pszenica, jęczmień, żyto, pszenżyto
KUKURYDZA

siewna: KB 2704, KB 1903, Kosmo 230, Król, Cyrkon
cukrowa: Ambrozja, Ammonia

BURAKI PASTEWNE WIELKOKIEŁKOWE

BIAŁE: Zentaur Poly; **ŻÓŁTE:** Ursus Poly; **CZERWONE:** Rekord Poly

opakowania: 0,5 kg, 1 kg

BURAKI PASTEWNE JEDNOKIEŁKOWE

również nasiona otoczkowane

BIAŁE: Kasper, Syriusz; **ŻÓŁTE:** Solidar, Krakus;

CZERWONE: Neptun

opakowania: 0,25 kg, 0,5 kg, 1 kg

MOTYLKOWE DROBNONASIENNE

koniczyna: czerwona, biała, perska, szwedzka, aleksandryjska, krwistoczerwona (inkarnatka);

lucerna: siewna i mieszańcowa; esparceta, seradela

STRĄCZKOWE

groch siewny, peluszką, bobik, łubin żółty, łubin wąskolistny słodki i gorzki, wyka siewna (jara), wyka ozima, soja

MIESZANKI STRĄCZKOWO-ZBOŻOWE

TRAWY GAZONOWE

kostrzewa czerwona, życica trwała, wiechlina łąkowa

MIESZANKI TRAW GAZONOWYCH

Uni (uniwersalna); Sport, Golf (sportowe); Park (do miejsc zacienionych); Klomb, Wiktoria (dekoracyjne);

Skarpa, Extrema (na pobocza dróg i skarpy);

Kwiecista Łąka (z nasionami kwiatów polnych),

Regeneracyjna (do renowacji trawników)

opakowania: 0,9 kg, 2 kg, 5 kg, 10 kg, 25 kg

TRAWY PASTEWNE

życica: trwała, wielokwiatowa, westerwoldzka

kostrzewa: łąkowa, czerwona, trzcinowa

wiechlina łąkowa, tymotka, kupkówka

MIESZANKI TRAW PASTEWNYCH

o różnych składach gatunkowych i różnych typach użytkowania:

łąkowe, pastwiskowe, pastwiskowo-łąkowe, specjalistyczne dla koni

opakowania: 2 kg, 5 kg, 10 kg, 20 kg

KORZENIOWE I INNE

brukiew, marchew pastewna, kapusta pastewna,

rzepa ścierniskowa, facelia błękitna, gryka, gorczyca

biała, rzodkiew oleista

ZIEMIANKI SADZENIAKI

